

Kommentar till föreskrifter om avfallshantering för X kommun

Allmänt

Detta förslag till föreskrifter om avfallshantering tjänar till att utgöra en vägledning för kommunerna vid arbetet med att ta fram kommunala föreskrifter om avfallshantering.

I förslaget används följande förkortningar.

MB – Miljöbalken (1998:808)

AvfallsF – Avfallsförordningen (2001:1063)

NFS – Naturvårdsverkets författningssamling

PBL – Plan- och bygglagen (1987:10)

Individuella anpassningar krävs som alltid när föreskrifter skall tas fram utifrån standardmallar för att de skall passa den enskilda kommunen. Framförallt när det gäller de mer praktiska föreskrifterna i 13-20 §§ måste varje kommun anpassa föreskrifterna till det system för avfallshantering som används inom kommunen.

Den enskilda kommunen avgör också bäst vilken detaljnivå föreskrifterna skall reglera. I förslaget visas på vilka frågeställningar som kommunen måste ta ställning till.

Enligt 15 kap. 11 § MB, skall det för varje kommun finnas en renhållningsordning som skall innehålla två delar, dels kommunens föreskrifter om avfallshantering och dels kommunens avfallsplan. Enligt 10 § AvfallsF skall varje kommun besluta om renhållningsordning. Avfallsplanen skall omfatta alla i kommunen förekommande avfallslag, dvs. även det avfall som kommunen inte har hanteringsansvar för inklusive avfall under producentansvar. I detta förslag används rubriken ”Föreskrifter om avfallshantering” för att betona att de är en del av den kommunala lagstiftningen.

Kommunen har ett särskilt ansvar för hushållsavfall som utgörs av farligt avfall, se kommentaren till 3 § 1st.

Notera däremot att möjligheten för kommunerna att besluta om utökat ansvar för sådant farligt avfall som inte är hushållsavfall upphör att gälla den 1 juli 2007 genom ändring i 15 § AvfallsF.

Bilagan om sortering ger närmare anvisningar om sortering och måste anpassas till kommunens egna system, inklusive insamling under producentansvar. Uppgifter om vilka avfallslag som skall sorteras ut kan stå i föreskrifterna eller i bilaga till dessa men är en del av föreskrifterna om avfallshantering och sådana föreskrifter skall meddelas av fullmäktige, se 14 § AvfallsF. Uppgifter som kommunen vill lägga fram om var exakt återvinningscentraler eller sorteringsstationer finns bör däremot inte finnas med i föreskrifterna. Sådan information kan lämnas i informationsbroschyr eller dylikt som kommunen eller entreprenören delar ut till hushål-

len. Information bör vara detaljerad, mottagaranpassad och uppdaterad, vilket inte medges av de beslutsformer som krävs för föreskrifterna och bilagor till dessa. Vissa avfallsslag kan således i många kommuner lämnas på många olika uppsamlingsställen, exempelvis returglas och batterier.

Inledande bestämmelser

Tillämpliga föreskrifter

1 §

I MB och AvfallF regleras de allmänna ramarna för avfallshantering. I dessa författningar regleras det kommunala renhållningsansvaret dock utan detaljstyrning. AvfallsF 14-18 §§ ger kommunerna ett stort utrymme för lokala anpassningar.

Definitioner

2 §

Punkt 1

Enligt förarbeten (prop. 1997/98:45 del 2 s. 185) menas med begreppet ”avfall från annan verksamhet som är jämförligt med avfall som kommer från hushåll, avfall från industrier, affärsrörelser och annan likartad verksamhet som i renhållningssammanhang är jämförligt med avfall som kommer från hushåll. Det är sådant avfall som uppkommer som en direkt följd av att människor oavsett ändamål eller verksamhet uppehåller sig inom en lokal eller i en anläggning. Som exempel kan nämnas avfall från personalmatsalar, restaurangavfall och toalettavfall.”

Punkt 2

Grovavfall är en del av hushållsavfall och kan inkludera även avfall som inte är skrymmande om det inte är lämpligt för behållare eller andra sorteringsfraktioner, jämför 5 § NFS 2004:4.

Punkt 3

I MB används begreppet fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare för de olika rättssubjekt som har rättigheter och skyldigheter enligt balken. Begreppet fastighetsinnehavare definieras i 15 kap. 5 § MB genom hänvisning till bestämmelsen i 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) där de rättssubjekt som jämförelsesvis räknas upp i punkterna a-f.

Punkt 4

MB innehåller ingen definition av nyttjanderättshavare. Nyttjanderätt är dock upplåtelser som uppstår genom avtal som hyra, arrende (bl.a. bostadsarrende eller lägenhetsarrende), tomträtt, bostadsrätt, kooperativ hyresrätt.

Punkt 5

Vid användning av förevarande mall skall "X" ersättas med namnet på den nämnd som av kommunen valts att bära verksamhetsansvaret och "Y" ersättas med namnet på den nämnd som svarar för tillsynen enligt 15 kap MB.

Om ansvaret för avfallshanteringen i kommunen flyttas över på annan nämnd än den som anges i föreskriften skall föreskriften ändras. Ändring av ansvaret från en nämnd till en annan får anses vara en ändring av begränsad omfattning som inte behöver ställas ut enligt 15 kap. 15 § andra stycket MB.

Punkt 6

I detta förslag används samlingstermen "behållare" för kärl, säckhållare och la-trinbehållare samt andra anordningar för uppsamling av hushållsavfall för att förenkla reglerna som är gemensamma för dessa.

Kommunens ansvar för renhållning, information och tillsyn

3 §

Första stycket

Verksamhetsansvaret för hanteringen av hushållsavfall i en kommun åvilar alltid kommunen, antingen genom en nämnd, kommunstyrelsen eller liknande. Detta bestäms genom kommunens nämndstruktur och delegationsordning. Kommunfullmäktige beslutar om taxa och avfallsföreskrifter och har det yttersta ansvaret för kommunens avfallshantering. Notera särskilt att kommunalt renhållningsansvar för hushållsavfall enligt MB inte inkluderar ansvar enligt lag (1998:814) om gaturenhållning och skyltning.

Vid användning av förevarande mall skall "X" ersättas med namnet på den del av kommunens beslutsfattande organisation som valts att bära verksamhetsansvaret. Detta kan inte vara ett kommunalt bolag eller en privat utförare.

Det är viktigt att markera att kommunen svarar särskilt för att hushållsavfall som utgörs av farligt avfall omhändertas, se 21a § 2 st AvfallsF.

Beträffande vissa kategorier av hushållsavfall under producentansvar ansvarar kommunen inte för den del av hushållsavfallet som hushållen sorterat ut och lämnat i producenternas insamlingssystem. Den 30 maj 2007 står följande avfallsslag under lagstadgat producentansvar i Sverige:

förpackningsavfall enligt förordning (2006:1273)

returpapper enligt förordning (1994:1205)

avfall från elektriska och elektroniska produkter som ingår i bilaga 1 till förordning (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter (EE-förordningen) och som är hushållsprodukter.

glödlampor och vissa belysningsarmaturer som används i hushåll enligt förordning (2000:208).

däck för personbilar, lastbilar, bussar, motorcyklar, traktorer, terrängmotorfordon, motorredskap, släpfordon och efterfordon enligt förordning (1994:1236) men betraktas inte som ett hushållsavfall.

personbil, buss och lastbil under 3,5 ton enligt förordning (2007:185) men betraktas inte som ett hushållsavfall.

Andra stycket

Den kommunala avfallshanteringen utförs på det sätt kommunen bestämmer, antingen i egen regi genom förvaltning, i eget eller samägt bolag eller genom uppdrag till en eller flera upphandlade entreprenörer. Namnet på entreprenören eller entreprenörerna kan anges i föreskrifterna om kontraktet gäller längre än den beräknade giltighetstiden för föreskrifterna. Andra meningen kan i dessa fall ändras till:

”Avfallshanteringen i kommunen utförs av Aktiebolaget ... .. , nedan kallad renhållaren.”

Kommunen förblir dock alltid huvudman för verksamheten och kan aldrig överföra sitt renhållningsansvar till ett företag.

4 §

Namnet på nämnden som har tillsynsansvaret enligt miljöbalken skall stå i föreskrifterna. Tillsynsansvarig nämnd skall vara den nämnd i kommunen som utför miljötillsynen av 15 kap miljöbalken, se 26 kap. 3 § 3st MB. Om flera nämnder fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet skall någon av dessa ha tillsynsansvaret. Tillsynsansvarig nämnd får inte vara samma nämnd som den som har verksamhetsansvaret för renhållningen, se 3 kap. 5 § andra stycket kommunalagen.

Såsom myndighet som fått operativa tillsynsuppgifter enligt 15 kap MB skall tillsynsnämnden avsätta resurser som i tillräcklig grad svarar mot behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig kompetens för tillsynsarbetet, se 26 kap. 4 § MB samt 7 § och bilaga punkt E förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.

5 §

Information om producenternas insamlingssystem för förpackningsavfall, returpapper och avfall från elektriska och elektroniska produkter tillhandahålls av kommunen till hushållen, se 15 kap. 9 § 2st MB, 6b § p 2 returpappersförordningen, 21 § p 4 förordningen om producentansvar för avfall från elektriska och elektroniska produkter.

Vid samrådet med kommunen skall producenten lämna de uppgifter som kommunen behöver för att kunna informera hushållen, 5c 2 st § returpappersförordningen, och 24 § p 2 EE-förordningen. Producenten ska få en möjlighet att lämna synpunkter på utformningen av kommunernas information.

Fastighetsinnehavares / nyttjanderättsinnehavares ansvar

6 §

I föreskrifterna tas in en bestämmelse om att kommunen enligt 27 kap. 4 § MB har rätt att ta ut en avgift för den avfallshantering som kommunen ansvarar för enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken. Renhållningstaxan skall antas av kommunfullmäktige enligt 27 kap. 6 § MB och bör vara en separat föreskrift. Taxan skall innehålla bestämmelser om vem som är avgiftsskyldig och till vem avgift skall betalas.

7 §

Behovet av information ökar i betydelse när avfall skall sorteras i flera fraktioner, varför det ställs större krav på fastighetsinnehavare att informera hushåll och verksamheter i fastigheten om de gällande reglerna. Informationens utformning bör anpassas till olika slag av hushåll och nyttjanderättshavare. Fastighetsägare bör organisera hanteringen inom respektive fastighet på det sätt som är lämpligt utifrån det avfall som uppkommer och för de aktiviteter som förekommer på fastigheten. Sorteringen skall vara genomförd före borttransport i enlighet med föreskrifterna eller efter överenskommelse med renhållaren.

Hushållsavfall

Sortering av hushållsavfall

8 §

Första stycket

Kommunen har en stor frihet att utforma hanteringen av hushållsavfall inom kommunen. Utformningen av paragrafen är direkt avhängig av vilket system för avfallshantering som används i kommunen. Den föreslagna sorteringsbestämmelsen motiveras allmänt av återanvändnings- eller återvinnings-skäl eller andra hälso- eller miljöskäl. Den bygger närmare på hanteringsreglerna i avfallsförordningen. För vissa avfallsslag finns särskilda regler som kräver utsortering alternativt att möjlighet till utsortering finns:

Uttjänta förpackningar: enligt 8 § förordningen (2006:1273) om producentansvar för förpackningar skall uttjänta förpackningar källsorteras av hushåll och andra förbrukare och lämnas i producenternas insamlingssystem.

Returpapper: enligt 5 § förordningen (1994:1205) om producentansvar för returpapper skall tidningar, tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, postorderkataloger och liknande sådant avfall källsorteras och lämnas för insamling.

Kasserade batterier: Kasserade batterier skall sorteras ut och hanteras skilt från annat avfall. Om ett batteri är inbyggt eller på annat sätt ingår i en annan kasserad vara och batteriet med lätthet kan avlägsnas från den andra varan, skall batteriet

avlägsnas från den andra varan, se 7 § förordning om batterier. Kommunen skall ta hand om kasserade batterier och för det ändamålet tillhandahålla lämpliga insamlingssystem samt se till att batterier som samlats in transporteras bort, sorteras samt återvinns eller bortskaffas, se 8 § förordningen (1997:645) om batterier.

Elektriska och elektroniska produkter: enligt 23 § 1st AvfallsF skall den som innehåller avfall som innehåller eller utgörs av elektriska eller elektroniska produkter inklusive kyl- och frysapparater och belysningsutrustning, sortera ut de elektriska eller elektroniska produkterna, hantera sådant avfall varsamt och hålla det skilt från annat avfall. Avfallet skall hanteras på ett sätt som främjar återanvändning av hela eller delar av produkterna och i övrigt underlättar återvinning. Enligt förordningen (2000:208) om producentansvar för glödlampor och vissa ljusarmaturer skall producenten informera om möjligheterna att lämna glödlampor och belysningsarmaturer till producenten eller till den producenten bestämmer. Producenten skall samråda med kommunen om denna begär det, vilket bl.a. syftar till att finna sätt att samordna producentens skyldighet enligt förordningen med kommunens renhållningsskyldighet..

Kommunen kan informera hushållen om deras skyldigheter och möjligheter enligt minst de ovan nämnda förordningarna i föreskrifterna om avfallshantering eller på annat sätt. Informationen skall innehålla uppgifter om de insamlingssystem som hushållen har tillgång till.

Föreskrifterna kan innehålla fler och strängare krav på sortering av hushållsavfall som uppstår i kommunen än vad som finns i nationella föreskrifter. Kommunens föreskrifträtt utgår från bl.a. 17 § AvfallsF. Särskilt måste kommunen införa utsorteringskrav för farligt avfall.

De angivna bestämmelserna i förordningarna om producentansvar och förordningen om batterier är inte straffsanktionerade. Det går därför inte att tvinga fastighetsinnehavarna vid vite eller dylikt att sortera sådant avfall. Renhållningsavgifterna i taxan kan däremot användas som ett ekonomiskt styrmedel för att uppnå miljöriktig avfallshantering.

Andra stycket

Uppgifter om vilka avfallsslag som skall sorteras ut kan stå i föreskrifterna eller i bilaga till dessa men är en del av föreskrifterna om avfallshantering och sådana föreskrifter skall meddelas av fullmäktige, se 14 § AvfallsF.

Kommunfullmäktige får också föreskriva att vissa andra avfallsslag än hushållsavfall skall förvaras och transporteras bort skilt från annat avfall. Frågor om vilka slag av avfall som skall sorteras får alltså inte överlåtas på en nämnd eller en entreprenör, se 17 § AvfallsF.

Uppgifter om vilka uppsamlingsställen eller insamlingspunkter som finns behöver däremot inte finnas med i föreskrifterna. Sådan information kan lämnas i särskilda hanteringsanvisningar i informationsbroschyr eller liknande. Det kan vara svårt att nämna alla insamlingsplatser för avfallsslag som har väldigt många insamlingsplatser exempelvis batterier.

Särskilt om grovavfall

Kommunen kan ge fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare möjlighet att till kommunens insamlingsplats själva transportera bort skrymmande hushållsavfall eller annat avfall som inte är lämpligt för behållare. Kommunen har dock bortforslingskyldighet för skrymmande hushållsavfall som möbler, cyklar m.m. om hushållen inte frivilligt utför transporten.

Särskilt om hushållsavfall som i utsorterade fraktioner utgör farligt avfall

Olika slag av farligt avfall får inte blandas med varandra. Farligt avfall får inte heller blandas med andra slag av avfall eller andra ämnen eller material, se 21 § AvfallsF. Enligt 21a § AvfallsF skall kommunen svara för att hushållsavfall som utgörs av farligt avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning. Enligt 21b § AvfallsF får kommunen meddela föreskrifter om hantering och sortering av hushållsavfall som utgörs av farligt avfall.

Särskilt om läkemedel och cytostatika:

Det avfall som uppstår vid egenvård är hushållsavfall. Det skall sorteras och lämnas till kommunens avfallshantering. Det avfall som uppstår genom personalskött vård i hemmet står under vårdgivarens ansvar, vilket innebär att den som ger vården skall hålla skärande/stickande/smittförande avfall, läkemedelsavfall och sjukvårdsmaterial som normalt inte förekommer i hushållet åtskilda och se till att det får en godtagbar hantering från miljö och hälsoskyddssynpunkt. Cytostatika läkemedel utgör farligt avfall och måste således hållas skilt från övriga läkemedel och andra sorter farligt avfall. I dessa fall bör vårdgivaren lämna särskild information om hur överblivet läkemedel skall hanteras.

Tredje stycket

Kommunen är bemyndigad att föreskriva om källsortering av hushållsavfallsfraktioner som matavfall, döda sällskapsdjur, avfall från husbehovsjakt, latrin, slam, stickande och skärande avfall, se 17 § AvfallsF.

Särskilt om brännbart avfall som uppstår efter sortering av icke-brännbart eller biologiskt behandlingsbart avfall

Enligt 6 § NFS 2004:4 skall kommunen ge den som ger upphov till hushållsavfall möjlighet att sortera ut brännbart avfall och annat brännbart avfall som i utsorterade fraktioner utgör farligt avfall. Kommunen bör anordna praktiska förutsättningar t.ex. lämpliga insamlingskärl i anslutning till fastighet eller vid återvinningscentral. Med stöd av 14 och 17 §§ AvfallsF är kommunen bemyndigad att meddela föreskrifter om att vissa slag av avfall skall förvaras och transporteras skilt från annat avfall. Kommunala föreskrifter som ställer högre krav på sortering, åtskild förvaring och transport av brännbart avfall än Naturvårdverkets föreskrifter gäller framför dessa.

9 §

Denna bestämmelse ger kommunen en möjlighet att ställa krav på fastighetsinnehavare för att göra det möjligt för de som bor i fastigheten att sortera hushållsav-

fall i enlighet med de kommunala föreskrifterna. Bestämmelsen kan anses ha stöd i 15 kap. 19 § MB samt 14 och 17 §§ AvfallsF.

Förslaget bygger på två domar från kammarrätten i Stockholm, som dock inte är prejudicerande annat än i kammarrättens domsaga.

I KR 8351-04 ansågs kommunen bemyndigad att anta föreskrifter som ålägger fastighetsinnehavare att skapa möjligheter att sortera de i renhållningsordningen uppräknade avfallsslagen. Enligt kammarrätten bemyndigandena i 14 och 17 §§ AvfallsF inte begränsade och omfattar fastighetsinnehavare.

I en senare dom KR 4155-05 har kammarrätten däremot ansett att en kommun inte är bemyndigad att ställa krav på fastighetsinnehavaren att anordna lämpliga avfallsutrymmen inom fastigheten. Sådana krav som utgör ett sådant ingrepp i enskildas ekonomiska förhållanden som måste ha stöd i lag eller i vart fall ett uttryckligt bemyndigande i lag.

De krav som kommunen ställer bör därför helst formuleras så att de inte kan tolkas som så att ägare av flerfamiljshus åläggs att avsätta och utrusta utrymmen för avfallssortering inom fastigheterna. En förutsättning är att kraven skall kunna uppfyllas på olika sätt och att fastighetsinnehavaren har rätt att utforma avfallshanteringen innanför fastighetens gräns på det sätt som behövs för de avfallsslag som uppkommer och för att uppfylla bland annat krav på sortering inför kommunens borttransport.

Skyldighet att överlämna hushållsavfall

10 §

Enligt 15 kap. 8 § MB har kommunen ett principiellt ansvar för att allt hushållsavfall inom kommunen transporteras till en behandlingsanläggning i den mån det behövs för att tillgodose såväl hälso- och miljöskäl som enskilda intressen. Vid utformningen av kommunal avfallshantering bör kommunen göra en avvägning mellan ovanstående intressen och genom renhållningsordningen fastställa den kommunala renhållningsskyldigheten. Avfall som skall transporteras genom kommunens försorg enligt 15 kap. 18 § första stycket MB får inte komposteras, grävas ned eller på annat sätt återvinnas eller bortskaffas av hushållen om inte undantag ges. Dispens- och undantagsregler finns i 24-32 §§ i dessa föreskrifter. Miljösanktionsavgift kan påläggas för överträdelse av 38 § Avfallsf genom att såsom ägare eller nyttjanderättshavare till en fastighet inom detaljplanelagt område gräva ned annat avfall än trädgårdsavfall innan anmälan har gjorts till kommunen, se punkt 7.1.1 i bilagan till förordningen (1998:950) om miljösanktionsavgifter.

Hushållen har således en laglig skyldighet att lämna avfallet till kommunen i de fall kommunen skall transportera bort detta. Även om kraven om sortering av hushållsavfall enligt tillämpliga föreskrifter inte har uppfyllts skall hushållsavfall transporteras bort.

Förslagets text bör kompletteras med uppgift om skyldighet att hålla vissa avfallsslag avskilda, hämtningsintervaller eller hämtning efter beställning och liknande regler. Sådana regler, bl.a. särskilda föreskrifter för farligt avfall, grovavfall,

elektriskt och elektroniskt avfall och latrin/slam anges i 11, 16, 19 och 20 §§ i förslaget.

Kommunen har rätt att själv bestämma om hushållen får transportera utsorterade avfallsslag till särskilda insamlingspunkter eller återvinningscentraler. Kommunen har dock skyldighet att alltid erbjuda transport av samtliga avfallsslag som kommunen har ett renhållningsansvar för, se 15 kap. 17 § MB.

Föreskrifter som innefattar anvisning till fastighetsinnehavarna om egen bortforsling av hushållsavfall från fastigheter förutsätter också frivillighet från fastighetsinnehavarnas sida, dock med undantag av hushållens skyldighet att lämna returpapper och förpackningsavfall i de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller enligt 5 § förordning (1994:1205) och 5 § förordning (2006:1273). Kommunen har således ingen möjlighet att framtvinga egen borttransport till uppsamlingsplatser, återvinningsstationer eller liknande, belägna längre än inom rimligt gångavstånd från fastigheten, se Miljööverdomstolen M7725-05 och M583-06. Rimligt gångavstånd beror på typen av bebyggelse men torde mot bakgrund av den rättspraxis som finns inte överstiga några hundra meter för permanentboende. Grundläggande förutsättning är givetvis att fastighetsägaren uppfyller kravet på farbar väg.

Emballering av avfall, fyllnadsgrad och vikt

11 §

Med arbetsmiljöproblem avses främst tunga lyft och drag men även olägenheter avseende lukt, kladd och spill genom dåligt emballerat avfall.

12 §

Föreskriften har stöd av 14 § AvfallsF. Fullmäktige skall meddela den generella bestämmelsen och den renhållningsansvariga nämnden får ange närmare anvisningar inom ramen för bestämmelsen.

I arbetsmiljöverkets föreskrifter om manuell hantering (AFS 2000:1) anges de krav som ställs på arbetsgivaren vid manuell hantering av laster. När manuell hantering inte kan undvikas genom maskinell utrustning måste arbetsgivaren se till att risken för skador åtminstone minskas. En riskfaktor att ta med i bedömningen är naturligtvis att lasten är för stor eller för tung.

Behållare, behållarutrymmen, hämtningsvägar m.m.

Den ordning som föreslås i 13-20 §§ måste anpassas efter de lokala system som valts i enlighet med kommunens avfallsplan. Föreskrifterna bör särskilt i denna del ses som ett av kommunens främsta instrument för att förverkliga avfallsplaneringen.

13 §

Enligt 16 § AvfallsF får fullmäktige meddela föreskrifter om hur utrymmen, behållare och andra anordningar för hantering av avfall skall vara beskaffade och skötas. Att bemyndigandet är riktat till fullmäktige innebär att sådana föreskrifter inte får delegeras vidare till nämnd eller entreprenör. De grundläggande bestäm-

melserna om vilka typer behållare som får finnas i kommunen utifrån de av kommunen valda renhållningssystemen. Beslutet måste således fattas av fullmäktige och bör helst tas med i föreskrifterna om avfallshantering. De skall vara generella, dvs. allmänt formulerade så att de i princip gäller alla fastighetsinnehavare i kommunen. Den renhållningsansvarige nämnden kan för varje enskilt fall fastställa behållares typ och storlek genom beslut i samråd med enskilda fastighetsinnehavare.

Kommunen får däremot inte överlåta till en entreprenör att fatta beslut som utgör myndighetsutövning. Detta är i strid med 11 kap. 6 § regeringsformen. Enligt den bestämmelsen får en förvaltningsuppgift, om den innefattar myndighetsutövning, överlåtas till ett privat rättssubjekt endast om det finns stöd i lag. Sådant stöd finns inte beträffande renhållningsverksamhet. Renhållaren får endast tillämpa kommunens bestämmelser för respektive kundtyp och abonnemang.

Karaktäristiskt för myndighetsutövning är att det avser beslut och åtgärder som ytterst är ett uttryck för samhällets maktbefogenheter i förhållande till medborgarna, alltså beslut där saken avgörs ensidigt genom beslut av myndigheten. Myndighetsutövning kan för den enskilde innebära både förpliktande beslut och gynnande beslut.

14 §

Kommunen bestämmer själv vilken eller vilka typer av avfallsbehållare som skall användas i kommunen med utgångspunkt av de lokala förhållandena. Notera att begreppet behållare här inkluderar både kärl, säck och säckhållare. Kommunen skall i föreskrifterna fastställa om kommunen eller fastighetsinnehavare skall äga behållare eller ansvara för dess underhåll.

Onödiga tvister kan dock förebyggas genom att kommunens föreskrifter så tydligt och exakt som möjligt anger fördelningen av ansvaret mellan kommunen och fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare. Olika regler kan gälla för olika delar av kommunen.

15 §

Första stycket

Ingenting hindrar att en entreprenör och en fastighetsinnehavare i det enskilda fallet kommer överens i fråga om t.ex. placering av behållare inom rimligt gångavstånd från fastighetsgräns. En sådan överenskommelse utgör inte myndighetsutövning. Se 13 § om beslut som är myndighetsutövning.

Bestämmelsen om uppställning och placering av avfallsbehållare kan behöva kompletteras med utförligare bestämmelser för vissa områden eller typer av byggnader, exempelvis för områden där sidlastande bil används. Bestämmelsen bör anpassas efter varje kommuns renhållningssystem.

Enligt 17 kap 20 § 3 st Plan- och Bygglagen (PBL) krävs till byggnader som har utförts eller för vilka bygglov har sökts före den 1 juli 1977 anordningar som skäligen kan fordras för att åstadkomma godtagbara arbetsförhållanden för dem som hämtar avfall från byggnaden. Boverket har tagit fram närmare föreskrifter och

allmänna råd om utformning av dessa avfallsutrymmen, se BBR 94:3, avsnitt 3:33.

Andra stycket

Latrin och trekammarbrunnsslam från hushållen samt avfall från fettavskiljare i restauranger är hushållsavfall och skall hanteras genom kommunens försorg. Kommunen kan i renhållningsordningen ge allmänna föreskrifter om hur slamavskiljare, fettavskiljare och tankar skall vara anordnade i den mån föreskrifterna har samband med bortforslingen av avfall och tillgodoser skyddet för människors hälsa och miljön.

Frågor om slamavskiljares och tankars beskaffenhet från endast arbetsmiljömässig, byggnadsteknisk eller sanitär synpunkt bör däremot inte regleras genom renhållningsordningen. Utformningen av slamtank och slambrunn styrs i denna del av reglerna i 3 kap PBL. Med stöd av bemyndigande i Plan- och Byggeförordningen (1987:383) har Boverket utfärdat föreskrifter som har betydelse för avfallshanteringen. De kommunala föreskrifterna om utformningen av slamavskiljare, fettavskiljare och slutna tankar måste stå i överensstämmelse med dessa myndighetsföreskrifter.

I förslaget har avståndet mellan uppställningsplats för slambil och slambrunn begränsats till 20 meter såvida särskilda skäl inte föreligger. Bestämmelsen i förslaget kan dock anpassas efter de lokala förhållandena i kommunen.

16 §

Kommunen kan föreskriva att avfallet skall lämnas för borttransport genom kommunens försorg vid fastighetsgränsen. Det är möjligt att föreskriva hämtningspunkter för olika avfallslag. Avser kommunen att tillåta fastighetsinnehavare i hela eller delar av kommunen att transportera avfallet till en av kommunen anvisad uppsamlingsplats måste detta anges särskilt i föreskrifterna.

Ligger uppsamlingsstället längre än inom rimligt gångavstånd förutsätter det fastighetsinnehavarens frivilliga medverkan till transportlösningen, se kommentaren till 10 §. Samtycket anses kunna komma till uttryck genom att fastighetsinnehavaren utnyttjar den kommunala ordningen. Begär fastighetsinnehavaren ett ”undantag” från denna måste det däremot tolkas som att kommunen skall utföra sin skyldighet på annat sätt inom rimligt gångavstånd, alternativt komma överens med fastighetsinnehavaren om en alternativ lösning i form av avtal.

17 §

Om transportvägen inte är farbar kan flera fastighetsinnehavare komma överens med kommunen om att avfallet istället lämnas på en gemensam uppsamlingsplats som därefter räknas som fastigheternas hämtningsställe.

Kommunens skyldighet att hämta avfall överallt i kommunen är inte ovillkorlig. Att transportvägen är framkomlig eller farbar är fastighetsägarens ansvar. Om transportvägen inte är farbar utgör det ingen grund för dispens eller befrielse från föreskrifterna, se kommentar under 32 §.

Vad som skall anses som farbar väg framgår varken av definitioner i lag eller av Vägverkets föreskrifter. Förhållandena anses variera för mycket för att bindande föreskrifter skall kunna tas fram. Generellt bestäms farbarheten av det hämtningsfordon som används för området. Vägverket rekommenderar dock att all vägmöblering som kan hindra att hämtningsfordonen kommer fram är undanröjd, vilket innefattar trädgrenar, stolpar, m.m. Av betydelse för framkomligheten är också möjligheten för hämtningsfordonet att vända tillbaka från fastigheten eller den sträcka fordonet tvingas backa på.

Hämtningsområden och hämtningsintervall

18 §

Hushållsavfall skall hämtas från alla fastigheter i kommunen där det uppkommer om det inte omhändertas på plats eller annat överenskommit eller beslutats. Att hämtning inte sker inom vissa delar av kommunen kan motiveras med hänsyn till att inget behov föreligger, däremot inte allmänt på grund av geografiska förhållanden eller vägnätets beskaffenhet.

Enligt den föreslagna bestämmelsen utgör kommunen ett hämtningsområde men kommunen kan delas upp i flera hämtningsområden varvid borttransporten anpassas till de behov som finns hos olika slag av bebyggelse, se 15 kap. 8 § 2 st MB. Det skall finnas en översikt-karta om kommunen är indelad i flera hämtningsområden. Det viktiga är att den enskilde fastighetsinnehavaren upplyses om vilka hämtningsregler som gäller för just dennes fastighet. Det enklaste sättet att upplysa om detta är att ringa in varje område på en kommunkarta som innehåller gatunamn. Det räcker normalt inte att i bestämmelsen endast hänvisa till exempelvis tätorter, fritidshusområden m.m. utan gränserna mellan olika hämtningsområden måste preciseras.

19 §

Kommunen bestämmer själv vilka hämtningsintervall som skall gälla för de olika områdena och de olika fraktionerna av avfall. Detta gäller även tider då uppehåll i ordinarie hämtning görs beträffande fritidsfastigheter.

Förslaget anger en möjlig modell för hämtning. Vissa kommuner har utvecklat mera flexibla system för hämtning. En modell är att fastighetsinnehavaren själv bestämmer när hämtning skall ske genom att denne, då hämtning önskas, ställer ut avfallskärlet vid vägen dagen före hämtning.

Begreppet säsongshämtning är inte definierat i vår mall. Modellen och begreppet bör bara användas i områden med säsongsutnyttjande kompletterat med uppgift om var avfall som uppkommer utanför säsongen skall lämnas.

Hämtning av latrin och slam regleras ibland i kommunens Allmänna bestämmelser för VA-verksamhet (ABVA). Det krävs att ABVA och renhållningsföreskrifterna inte kommer i konflikt med varandra och inte reglerar samma förfarande. Varje fastighet med slamtank, fettavskiljare eller liknande behöver få en fastställd tömningsintervall utifrån tankens/avskiljarens storlek och dess nyttjande. Tömningsintervall av slamtank eller fettavskiljare kan således ske vid utökade intervaller om

eget omhändertagande tillåts, eller enligt bestämda hämtningsintervaller, eller efter behov.

20 §

Utöver vad som följer av föreskrifterna om ordinarie och planerad hämtning skall kommunen hämta och transportera bort hushållsavfall, om fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren begär det. Kommunens skyldighet i denna del är dock inte ovillkorlig utan kommunen kan neka transporten om det framstår som oskäligt, vilket kan vara fallet t.ex. om hämtningsplatsen är avsides belägen eller svår att nå, se 15 kap 17 § MB och prop. 1997/98:45 del 2-3 s.193. Detta bör tillämpas restriktivt och kompletteras med uppgift om var avfallet skall lämnas för borttransport.

Särskilt om hushållsavfall från verksamheter

21 §

I detta förslag har vi fastställt en gång per år som grundintervall för tömning av slam från enskilda tankar, slamavskiljare och fettavskiljare. Fastighetsinnehavaren bär dock ansvaret för att slamtankar, slamavskiljare och fettavskiljare är konstruerade och dimensionerade så att hänsynsreglerna i MB:s andra kapitel är uppfyllda och måste således själv bedöma om grundfrekvensen räcker med utgångspunkt av utrustningens storlek och prestanda och den beräknade avfallsvolymen. Ytterligare tömningar kan behöva beställas antingen enligt en planerad frekvens eller vid behov. Anser fastighetsinnehavaren att tömningsbehovet är mindre än en gång per år på grund av minskade volymer eller ändring i utrustning kan dispens sökas.

Annat avfall än hushållsavfall

Uppgiftsskyldighet

22 §

Kommunfullmäktige får med stöd av 13 § AvfallsF föreskriva om den uppgiftsskyldighet som avses i denna paragraf. Föreskriften kan också meddelas på annat sätt än genom att tas in i renhållningsordningen. Syftet med uppgifterna är att möjliggöra för kommunen att ha en helhetsbild över de avfallsflöden som finns inom kommunen. Uppgifterna bildar även grund för innehållet i kommunens avfallsplan.

23 §

Enligt 15 § förordningen (2006:1273) om producentansvar för förpackningar får kommunen föreskriva att en producent skall lämna de uppgifter som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning. Föreskriften är inte begränsad till

producenter som bedriver verksamhet i kommunen. Med förpackningsavfall avses avfallet från de förpackningar som innesluter varor men inte restprodukter från produktionen. Syftet med uppgifterna är att möjliggöra för kommunen att upprätthålla det särskilda avsnitt om förpackningar som skall finnas i avfallsplanen enligt 10 b § förordningen om producentansvar för förpackningar.

Undantag

Enligt huvudregeln i föreskrifterna får fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren inte själva omhänderta sitt hushållsavfall om det skall transporteras bort av kommunen, se 15 kap. 18 § 1 st MB.

Enligt 18 § 2 st MB gäller dock inte huvudregeln om förbud mot eget omhändertagande av avfall om detta kan tas om hand *på den egna fastigheten* på ett godtagbart sätt. Undantaget från förbudet att själv omhänderta sitt avfall gäller enligt förarbetena främst för kompostering, se prop. 1997/98:45 del 2 s.194. Annat avfall än trädgårdsavfall för kompostering om fattas av anmälningsskyldighet enligt 38 § AvfallsF.

Kommunen är dock skyldig att ta hänsyn till fastighetsinnehavarens eller nyttjanderättshavarens möjligheter att själva ta hand om sitt avfall på ett sätt som är betryggande för miljön och människors hälsa, se 15 kap. 8 § 2 st MB. Förutsättningarna skall anges, se 15 kap. 11 §. Bestämmelserna i kommunala renhållningsföreskrifter får enligt äldre rättspraxis inte göra det omöjligt för fastighetsinnehavare att erhålla totalbefrielse från skyldigheten från den kommunala bortforslingen, oavsett möjligheterna att på ett godtagbart sätt omhänderta sitt eget hushållsavfall,

Enligt 38 § 1 st AvfallsF krävs alltid att fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren åtminstone anmäler eget omhändertagande av annat avfall än trädgårdsavfall till kommunen. Enligt 38 § 2 st AvfallsF bemyndigas kommunfullmäktige att anta föreskrifter om hur anmälan skall göras. I föreskrifter kan således kommunen, utifrån miljö- och hälsoskyddsaspekter samt lokala förutsättningar, ställa materiella krav för olika dispensfall samt bestämma om den som vill få dispens skall använda en anmälan eller ansöka om tillstånd.

Enligt detta förslag krävs en enskild prövning av varje eget omhändertagande (eldning, nedgrävning eller annat bortskaffande av hushållsavfall) av annat hushållsavfall än trädgårdsavfall. Tillstånd krävs för kompostering av latrin, se nedan under 28 §. Omhändertagande av hushållsavfall annat än på den egna fastigheten eller av kommunen sker endast efter särskild prövning.

Utöver de dispensmöjligheter som är reglerade i kommunens renhållningsföreskrifter finns det också en möjlighet för fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren att i enskilda fall få medge befrielse från renhållningsordningens bestämmelser av kommunen. Denna möjlighet följer av 15 kap. 18 § 3 st MB och förutsätter att omhändertagandet kan ske på ett sätt som är betryggande för människors hälsa och miljön och att det finns särskilda skäl för dispens. Förfarandet

regleras i 32 § i detta förslag. Förutsättningarna för sådana dispenser har preciseras i rättspraxis, se kommentaren under 32 §.

Eget omhändertagande av visst hushållsavfall i enlighet med kommunens renhållningsföreskrifter befriar inte kommunen från sitt ansvar över fastighetens övriga hushållsavfall. Eget omhändertagande av allt eller delar av hushållsavfall befriar inte automatiskt fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren från skyldigheten att betala renhållningsavgift.

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

24 §

Kommunfullmäktige kan enligt 38 § 2 st AvfallsF meddela föreskrifter om hur anmälan eller ansökan till kommunen skall göras. Av miljöbalkens allmänna hänsynsregler i 2 kap. följer att den som anmäler eller ansöker har bevisbördan för att den åtgärd eller verksamhet som han avser vidta uppfyller kraven i de allmänna hänsynsreglerna. Handläggning av en ansökan eller anmälan kan avgiftsbeläggas, se förordning (1998:940).

Dispensansökningar och anmälningar om eget omhändertagande skall handläggas av den nämnd eller de nämnder som fullmäktige bestämmer. Dispensprövningen kan även delas upp så att olika typer av dispens handläggs av olika nämnder. Vissa typer av dispens hör naturligt hemma i miljö- och hälsoskyddsnämndernas verksamhet, exempelvis den som anges i 31-32 §§ i detta förslag. De dispenser som anges i 29-30 §§ i förslaget rör frågor som ligger nära den praktiska renhållningsverksamheten och skulle kunna handläggas av den renhållningsansvariga nämnden. Handläggs ärenden om eget omhändertagande av den renhållningsansvariga nämnden bör kommunen se till att ställa alla relevanta krav för att hanteringen skall vara godtagbar i renhållningsföreskrifterna, så att bedömningarnas ändamålsenlighet, objektivitet och konsekvens säkerställs, se nedan 27-28 §§.

Beslut om undantag från föreskrifterna är myndighetsutövning. Sådana beslut kan inte överlåtas till en entreprenör eller bolag att besluta om. För detta krävs lagstöd enligt 11 kap. 6 § regeringsformen, se kommentaren till 13 §. I övrigt se kommentaren till 5 §.

Reglerna om omprövning av beslut i 24 kap MB är inte tillämpliga angående dispenser från hämtning av hushållsavfall. Återkallelse av dispensen när förutsättningarna för denna har ändrats eller när nya renhållningsföreskrifter antas bedöms i stället utifrån allmänna förvaltningsrättsliga principer.

Att bevilja någon dispens från kommunal hämtning är ett *gynnande förvaltningsbeslut* och sådana beslut kan återkallas endast i vissa speciella undantagsfall. Antingen med stöd av förbehåll i själva beslutet eller i författning som ligger till grund för själva beslutet, eller av hänsyn till en hälsofara, brandfara, trafikfara eller av andra sådana säkerhetsskäl eller om den enskilde har utverkat dispensbeslutet genom vilseledande uppgifter. Dispenser kan även vara tidsbegränsade och löper då ut enligt beslut.

Att återkalla ett gynnande förvaltningsbeslut utgör också myndighetsutövning mot enskild vilket innebär att förvaltningslagens regler om bl.a. kommunikation och att beslutet skall grunda sig på en prövning i det enskilda fallet måste iakttas.

Det ovan sagda innebär att de gynnande dispensbeslut som antagits enligt den tidigare renhållningsordningen fortsätter att gälla även om de nya föreskrifterna om avfallshantering ändrar villkoren för att erhålla undantag. En icke tidsbegränsad dispens från obligatorisk hämtning är att anse som ett gynnande förvaltningsbeslut som inte upphör att gälla genom antagande av ny renhållningsordning för kommunen, se miljööverdomstolens dom 2005:38, M1849-05.

Beslutet kan återkallas om i det gynnande beslutet ett förbehåll om återkallelse tagits in. Vill en kommun förbehålla sig rätten att ompröva ett dispensbeslut i det enskilda fallet, måste den alltså i beslutet om medgivande också ta in ett förbehåll om att medgivandet kan komma att återkallas om uppställda villkor åsidosätts. Kommunen bör då också begränsa beslutet i tiden och ställa tydliga villkor i dispensbeslutet.

Eget omhändertagande av hushållsavfall

25 §

Enligt 9 kap. 3 § MB avses med olägenhet för människors hälsa en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

I målet M 9250-05 har miljööverdomstolen konstaterat att lukten av en trädgårds-kompost i åtskilliga fall torde vara en ringa störning. Domstolen har dock funnit att krav på omplacering av en kompost kan vara motiverade när komposten är placerad i direkt anslutning till grannfastighetens infart och en alternativ lokaliser-
ring av komposten varit möjlig.

26 §

Av förarbetena till 15 kap. 18 § 1-2 st MB framgår att den som avser att kompo-
stera trädgårdsavfall från den egna trädgården på den egna fastigheten får göra det utan förhandsanmälan till kommunen, så länge omhändertagandet sker på ett mil-
jömässigt godtagbart sätt. Motsvarande kan gälla nedgrävning av egna mindre
sällskapsdjur på den egna fastigheten.

27 §

I detta förslag ställs krav på skadedjurssäker behållare för kompostering av matav-
fall. Kommunen kan dock ställa högre och/eller tydligare krav på behållaren.

28 §

Ansökan skall innehålla en komplett redogörelse inklusive ritningar vid behov, för
hur respektive latrin som uppkommer på fastigheten under hela året omhändertas.
På så sätt kan kommunen lättare granska om förutsättningarna för eget omhänder-
tagande verkligen föreligger.

Tillstånd att kompostera latrin är gynnande förvaltningsbeslut. Se ovan under ru-
briken "undantag" angående kommunens möjlighet att återkalla sådana beslut.

Utsträckt tömningsintervall, mindre avfallsbehållare, gemensam avfallsbehållare, uppehåll i hämtning

29-31 §

Kommunen kan föreskriva att möjligheterna till mindre eller gemensam behållare med närboende beaktas i första hand. Bedömningen om änderna är avgörande för bedömningen, däremot inte sammansättningen.

Det viktiga vid beviljande av uppehåll i hämtning, delade kärl och förlängda hämtningsintervall är att reglerna blir lika för alla i kommunen. Kommunen har här stor frihet att utforma systemet för att uppnå en ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt god avfallshantering. Beslutet skall vara tydligt och lättillgängligt.

Uppehåll i hämtning kan variera i tid och det är vanligt att uppehåll vid permanentbostäder skall avse minst 6 månader. Uppehåll i hämtning vid fritidsbostäder kan t.ex. avse sådana fall där fastigheten inte kommer att utnyttjas alls under hela hämtningsperioden och inget hushållsavfall kommer att uppstå.

Som förutsättning för att medge användande av gemensam avfallsbehållare har i detta förslag krävts att fastigheterna skall ligga intill varandra eller på visst längsta avstånd. Det är bara fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare som bor nära varandra som kan ha något praktiskt intresse av att ha gemensam avfallsbehållare.

I samtliga fallen krävs ett tydligt beslut/tillstånd från kommunen. Återkallelse av sådana beslut förutsätter ett särskilt beslut i varje enskilt fall eftersom det är fråga om gynnande förvaltningsbeslut. Sådana beslut kan endast återkallas under restriktiva villkor, se ovan under rubriken ”undantag”.

32 §

Enligt 15 kap. 11 § 1 st MB jämfört med 8 § 3 st samma kapitel skall det i en renhållningsordning anges under vilka förutsättningar fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare själva får ta hand om sitt avfall. Oavsett vad som föreskrivs i kommunens renhållningsordning får kommunen, enligt 15 kap. 18 § tredje stycket MB, i det enskilda fallet efter prövning tillåta fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare att själv ta hand om det avfall som uppkommit hos dem och som annars skall omhändertas av kommunen om de kan göra det på ett sätt som är betryggande för människors hälsa och för miljön och det finns särskilda skäl för en sådan dispens. Enligt 2 kap 1 § MB ligger bevisbördan för att rätt till dispens föreligger på fastighetsägaren. Ju längre period dispensansökan avser desto större krav bör läggas på fastighetsägaren att visa att fastigheten verkligen inte kommer att nyttjas och generera hushållsavfall.

Enligt en stabil rättspraxis angående fritidsfastigheter har relevanta skäl för befrielse från kommunens hämtning och borttransport varit att fastigheten besöks sällan, vanligen kallade tillsynsbesök utan övernattning, endast genererar en mindre mängd hushållsavfall Dessa omständigheter utesluter dock inte behovet av att avfallet omhändertas genom kommunal renhållning på annan plats, exempelvis en av kommunens återvinningscentraler. Det bör normalt inte vara möjligt att lämna avfallet över till annan än den renhållare som anlitas av kommunen eller till annan kommun, se miljööverdomstolens domar M 1055-01 och M 602-04. Omstän-

digheten att fastighetsägaren inte kan ordna körbar farväg till fastigheten har inte ansetts som ett sådant särskilt skäl som krävs enligt 15 kap 18 § 3 st MB för att få dispens från hämtning, se miljööverdomstolens dom M 7725-05. Det får anses som fastighetsinnehavarens skyldighet att se till att vägen till fastigheten är framkomlig för att hämtning ska kunna ske genom kommunens försorg. Fastighetsägaren kan inte befrias från sin skyldighet att överlämna avfallet genom att inte uppfylla skyldigheten att ordna farbar väg, se kommentar under 17 §.

Kommunen får ställa villkor för att medge tillstånd om befrielse från kommunens renhållningsföreskrifter. I mål M 24-05 hade miljödomstolen i Vänersborg godkänt kommunens krav att hushållsavfall inte fick brännas eller lämnas på annan än anvisad plats,.

Beslut om dispens från de kommunala renhållningsföreskrifterna är dock ett gynnande förvaltningsbeslut som bara kan återkallas under vissa villkor, se ovan under rubriken ”undantag”.

Undantag från renhållningsordningens bestämmelser kan vara nära knutna till rätten att ta ut olika former av renhållningsavgifter. Enligt 27 kap. 5 § andra stycket MB får renhållningsavgiften tas upp på sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering stimuleras. Det finns således en möjlighet för kommunerna att differentiera avgifterna för att stimulera miljövänlig avfallshantering. Enligt 27 kap. 4 § MB får kommunernas ta ut avgift såväl för transport och bortskaffande som för insamling och återvinning av avfall. Undantag från renhållningsavgifter skall föreskrivas tillsammans med förutsättningarna därför i föreskrift om renhållningstaxa.

Det finns inga hinder mot att konstruera renhållningstaxan i en fast och en rörlig del, men det krävs dock att kommunen tillhandahåller en renhållningstjänst i förhållande till den enskilde för att den fasta avgiften skall kunna debiteras. Kommunen tillhandahåller renhållning genom att fastigheten har tillgång till kommunal renhållning för vilken det finns behov av, objektivt sett (se Miljööverdomstolen, 2003-11-24, M 8540-8542-02).

Ikraftträdande

Tidigare renhållningsordning skall upphöra att gälla.

Om beslut enligt tidigare renhållningsordning, se under 24 §.